

Researcher:
Social Science Studies

RSSS
ISSN:2148-2691

(2017) Cilt 5, Sayı 9, s. 172-186

MAKÜ Bünyesindeki Muhasebe Öğretim Üyelerinin En Fazla Tercih Ettiği Akademik Dergilerde Muhasebe Meslek Mensuplarını Konu Edinen Makaleler Üzerine İçerik Analizi (2010-2016 Yılları)

Harun ÖĞÜNÇ¹

Özet

Günümüzde mali işlemlerin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önemli bir yere sahip olan muhasebe meslek mensupları; ekonomik koşullardan kanunlardaki değişikliklere kadar birçok dış etkene uyum sağlayabilmek için oldukça yıpratıcı bir baskı altında faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bu kapsamda meslek mensupları anket ve mülakat yoluyla birçok akademik çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu çalışmada ise belirlenen dergilerde meslek mensuplarının konu edildiği, kendilerine anket ve mülakat yoluyla ulaşılan makaleler incelenmiştir. Bazı çalışmalar meslek mensuplarının sorunları ve beklentilerini içermektedirken bazı çalışmalarda etik davranış üzerinde durulmuş; ancak çoğunlukla muhasebe standartlarıyla ilgili algı düzeyleri ölçülmeye çalışılmış ve standartları değerlendirmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Muhasebe Meslek Mensupları
Etik Davranış
Muhasebe Standartlarının Bilinirliği

Content Analysis on The Articles That Have Taken The Subject of Accounting Professionals in The Academic Journals Preferred By The Accounting Lecturers in MAKU (2010-2016 Years)

Abstract

Accounting professionals who have an important place in the way that today's financial transactions can be carried out as they should be; they continue to operate under very tiring pressure to adapt to many external influences from economic conditions to changes in the law. In this context, members of the profession were included in many academic studies through questionnaires and interviews. In this study, the magazines were discussed in the selected magazines and the

Keywords

Members of Accounting Profession
Ethical Conduct
Awareness of Accounting Standards

¹ Öğr.Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ogunc@mehmetakif.edu.tr

articles they were reached through questionnaires and interviews were examined. While some studies include problems and expectations of members of the profession, ethical behavior has been emphasized in some studies; but often they have been tried to measure perceptions related to accounting standards and are asked to evaluate the standards.

GİRİŞ

İlgili alanda en az lisans mezunu olmayı ve 3 yıl süren stajı tamamladıktan sonra yeterlilik sınavının kazanılmasını gerektiren serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleği, disiplinli bir çalışmayı gerektirmektedir. Mesleğe başladıktan sonra da mevzuat, kanun ve yönetmelik ile ilgili değişikliklerin takibi ve bunlara uyum sağlanabilmesi, meslek mensubunun disiplinden taviz vermeden iş yaşamını sürdürmesini zorunlu kılmaktadır.

Muhasebe meslek mensupları, yaptıkları iş ve işlemler sonucunda mali işleriyle ilgilendikleri işletmeler doğrudan etkileneceği için, büyük bir sorumluluk altında çalışmalarını sürdürmektedirler. Dolayısıyla sorumluluğun karşılığında belirli bir iş tatminine ulaşmak, meslek mensuplarının daha kaliteli bir çalışma ortaya koyabilmelerinde önemli bir faktördür (Heybeli, Kayıhan ve Tepeli, 2014: 156). Çünkü iş tatminine sahip insanlar yaptıkları işten zevk alır ve işini severek yapar; dolayısıyla belirli amaçların gerçekleştirilebilmesinde daha başarılı sonuçlar elde edilir (İbicioğlu, Özdaşlı, Dalğar & Yılmaz, 2013: 94).

Meslek mensupları faaliyetlerini gerçekleştirirken, işlemlerin nasıl yapılması gerektiği konusunda tam bir açıklık bulunmayan hususlarda bazen kişisel görüşlerine veya işletme menfaatlerine uygun şekilde işlemleri gerçekleştirebilmektedir. Dolayısıyla bu uygulamaların muhasebe hilesi olarak değerlendirilmesi kaçınılmaz hale gelebilmektedir. Bazen de finansal tabloların hazırlanmasında gerçeğe aykırı hareket edilmesi, şirket iflasına varan sonuçlar doğurabilmektedir. Bu kapsamda meslek mensubunun hesap verebilirliğinin korunması, mesleğin icrasında hatalı işlemlerin önüne geçilmesi için bir önlem olarak değerlendirilebilir (Yürekli & Uyar, 2016: 784). Bunun yanında yeni Türk Ticaret Kanunu ile birlikte bağımsız denetim zorunluluğunun kapsamının genişletilmesi, işletme içi usulsüzlüklerin önlenmesine yönelik iç kontrol sisteminin önemini, dolayısıyla meslek mensubunun hatasız işlem yapmasının gerekliliğini daha da artırmıştır (Dalğar, 2012: 131).

Muhasebe bilgilerini kullananlar açısından bilginin doğruluğu yanında, zamanında oluşturulması ve kullanıcılara zamanında ulaştırılması da önemli bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu bilgi kullanıcıları arasında işletme yöneticileri ve işletmenin diğer çalışanları olabileceği gibi işletmenin ortakları, ortak olmayı düşünen potansiyel yatırımcılar, devlet ve daha birçok iç ve dış paydaş sayılabilir. Dolayısıyla muhasebe bilgilerinin elde edilmesi, işlenmesi ve sunulması aşamasında muhasebe meslek mensubuna büyük bir görev düşmektedir.

Mali konularda işletme ile devlet arasında köprü vazifesi gören muhasebecilere birçok akademik araştırmada yer verilmekte, bazı konularda görüşleri sorulmakta, muhasebecilerin yaşadıkları sorunlar ve beklentileri dile getirilmektedir. Bunun yanında yeni düzenlemelere karşı tavırları ve uyum çabaları gibi birçok konuda kendilerine başvurulmaktadır. Bu çalışmada, meslek mensuplarını ele alan akademik çalışmalarda hangi konuların işlendiği ve

hangi konulara daha fazla ağırlık verildiği, konuların yıllara göre dağılımı gibi hususlar incelenmiştir.

Belirli bir alanda yapılan akademik çalışmaların yeterliliği, yayının niteliği ve sayısı gibi değişkenlerin tespit edilmesini ve buradan hareketle yeni yapılacak araştırmalara ışık tutulmasını sağlamak amacıyla yapılan çalışma, içerik analizi olarak adlandırılmaktadır (Akın & Onat, 2016: 9). Bu çalışmada, içerik analizi yöntemiyle 2010-2016 yılları arasında belirli akademik dergilerde muhasebe meslek mensuplarını ele alan makalelere ilişkin bir durum tespiti yapılması amaçlanmaktadır.

Literatür

Muhasebe meslek mensuplarını ele alan çalışmalar incelendiğinde birçok konu içerisine meslek mensuplarının dâhil edildiği görülmektedir. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Otlu ve Durmuş (2010), Elazığ ilinde gerçekleştirdiği çalışmada meslek mensuplarının muhasebe mesleğine bakış açılarını değerlendirmiş; bu mesleği yakınlarına tavsiye edip etmeyeceklerini ve meslekten memnuniyetlerini incelemiştir.

Özulucan, Bengü ve Özdemir (2010), Türkiye genelinde gerçekleştirdiği çalışmada, meslek mensuplarının güncel sorunları ve uygulama aşamasında karşılaştıkları yetersizlikleri değerlendirirken meslek odalarından beklentileri üzerinde durmuştur.

Karcioğlu ve Yazarkan (2011), İzmir ve Erzurum illerini kapsayan çalışmada muhasebe meslek mensuplarının faaliyetlerini icra ederken kamu kurumlarında hangi sorunlarla karşılaştıkları ve bu sorunların nedenleri ile çözüm önerileri üzerinde durmuştur.

Tekşen, Coşkun ve Dalğar (2011), Isparta ve Burdur illerinde gerçekleştirdiği çalışmada, meslek mensuplarının muhasebe bilgi sisteminin güvenilirliğine bakış açılarını değerlendirmiştir.

Arsoy ve Bora (2012), Bursa ilinde gerçekleştirdiği çalışmada, KOBİ muhasebe standartlarının SWOT analizinden yola çıkarak meslek mensuplarının bu standartlar hakkındaki görüşlerine başvurmuştur.

Ulusan, Eren ve Köylü (2012), Yozgat ilinde gerçekleştirdiği çalışmada 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun muhasebe ve denetim uygulamalarına ne gibi yenilikler getirdiği üzerinde dururken söz konusu kanun hakkında meslek mensuplarının görüşlerini araştırmıştır.

Yıldırım ve Güney (2012), Erzurum ilinde gerçekleştirdiği çalışmada, serbest muhasebeci mali müşavirlerin genel sorunlarını irdelemiş ve bu sorunların neler olduğu üzerinde durmuştur.

Akın ve Özdaşlı (2014), meslek mensuplarının mesleki faaliyetlerini icra ederken etik ilkelere hangi düzeyde riayet ettiklerini incelemiştir.

Akbulut, Pekkaya ve Aksakaloğlu (2014), Bursa ilinde yaptığı çalışmada, ticaret meslek liselerindeki muhasebe eğitimine meslek mensuplarının bakışını ve bu liselerde verilen eğitimin muhasebecilik mesleği için yeterli olup olmadığını değerlendirmiştir.

Hacıhasanoğlu ve Karaca (2014), Yozgat ilinde gerçekleştirdiği çalışmada, meslek mensuplarının tükenmişlik düzeyleri, iş tatmini ve stres düzeylerinin tespit edilmesi amacıyla araştırma yapmıştır.

Kaplanoğlu (2014), Manisa ilinde gerçekleştirdiği çalışmada, mesleki stresin temel nedenleri üzerinden muhasebe meslek mensuplarının stres kaynaklarını incelemiştir.

Gürel ve Gürel (2015), Aydın ilinde gerçekleştirdiği çalışmada, mesleki tükenmişlik ve yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi ortaya koyarken yaptığı araştırmayı meslek mensuplarını inceleyerek gerçekleştirmiştir.

Erdoğan, Solak ve Gönen (2016), Malatya, İzmir ve Aydın illerinde gerçekleştirdiği çalışmada, KOBİ'lerin kâr artırıcı veya azaltıcı sonuçlar vermesi için kazanç yönetim uygulamalarına yönelmesine meslek mensuplarının bakış açılarını incelemiştir.

Boyar ve Güngörmüş (2016), Türkiye genelinde gerçekleştirdiği çalışmada, kendilerini sürekli geliştiren bir yapıya sahip meslek mensuplarının UFRS'ye bakış açılarını değerlendirmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, belirli akademik dergilerde yayımlanan; mülakat veya anket yoluyla muhasebe meslek mensuplarının doğrudan bilgisine başvurulduğu makalelerin durumunun belirlenmesidir. Aynı zamanda bu çalışma, belirlenen dönemde söz konusu alanda yayımlanmış makalelerin içeriğini ortaya koyması ve gelecekte yapılacak çalışmalara ışık tutması açısından önem arz etmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, 2010-2016 yılları arasında muhasebe meslek mensuplarına anket ve mülakat yoluyla ulaşılan çalışmalar esas alınmıştır. Araştırma kapsamında hangi dergilerin inceleneceği aşamasında belirleyici etken, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ)'de muhasebe alanında çalışmaları bulunan öğretim üyelerinin 2010-2016 yılları arasında akademik yayınları için tercih ettikleri dergiler olmuştur ve en fazla tercih edilen ilk 8 dergi incelemeye alınmış olup diğerlerinde birer makale yayımlandığı için bu dergiler dikkate alınmamıştır. Öğretim üyelerinin yayınlarına ilişkin bilgi, MAKÜ Akademik ve Blog Sistemi'nden elde edilmiştir. MAKÜ öğretim üyelerinin ilgili dergilerdeki yayın sayıları ve bu dergilerde 2010-2016 döneminde yayımlanan toplam makale sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: MAKÜ'de Muhasebe Alanında Çalışan Öğretim Üyelerinin 2010-2016 Döneminde İlgili Dergilerdeki Yayın Sayıları

Sıra No	Dergi Adı	MAKÜ Öğretim Üyelerinin 2010-2016 Döneminde İlgili Dergide Yayımlanan Makale Sayısı	2010-2016 Döneminde Dergide Yayımlanan Toplam Makale Sayısı
1	Muhasebe ve Finansman Dergisi (MUFAD)	8	330
2	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (MAKÜ SBE Dergisi)	7	267
3	Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)	7	246
4	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari	7	1216

Bilimler Fakültesi Dergisi (SDÜ İİBF Dergisi)			
5	Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi (BAKIŞ)	6	140
6	Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi	3	134
7	Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (AKÜ İİBF Dergisi)	2	175
8	Kilis 7 Aralık Üniversitesi Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2	91

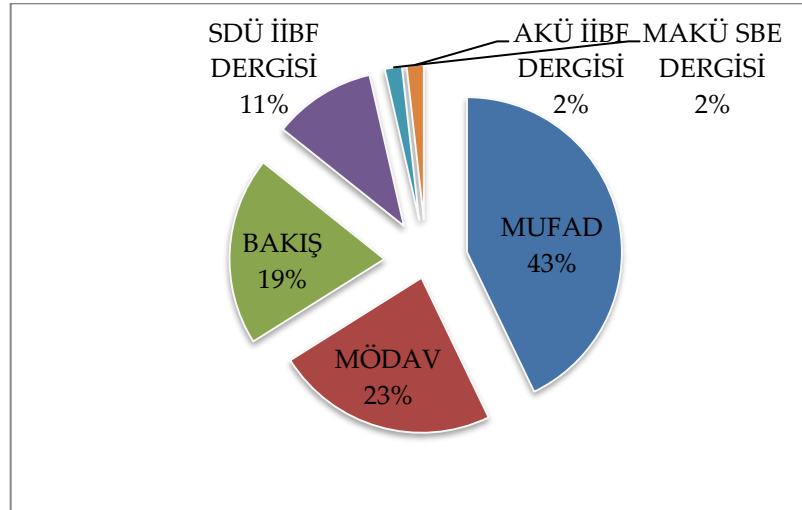
Yukarıdaki tabloya göre 2010-2016 yılları arasında MAKÜ öğretim üyelerinin 8 makale ile en fazla MUFAD'da yayın yaptığı ve bu dergide ilgili dönemde toplam 330 makale yayımlandığı görülmektedir. Sonraki sırayı ise her birinde 7 makale ile MAKÜ SBE Dergisi, MÖDAV ve SDÜ İİBF Dergisi paylaşmaktadır. 6 makalenin yayımlandığı BAKIŞ'ın ardından ise ikişer makale ile AKÜ İİBF Dergisi ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi gelmektedir.

Belirlenen 8 dergide 2010-2016 döneminde muhasebe meslek mensuplarını ele alan makale sayıları ve yüzdeler dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Muhasebe Meslek Mensuplarını Ele Alan Makale Sayıları

Sıra No	Dergi Adı	Muhasebe Meslek Mensubunu Ele Alan Makale Sayısı	Makale Sayılarının Yüzdeler Dağılımı (%)
1	Muhasebe ve Finansman Dergisi	24	42,9
2	Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi	13	23,2
3	Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi	11	19,6
4	Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi	6	10,7
5	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi SBE Dergisi	1	1,8
6	Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi	0	0
7	Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi	1	1,8
8	Kilis 7 Aralık Üniversitesi Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	0	0
TOPLAM		56	100

Tablo 2'ye göre söz konusu dergilerde muhasebe meslek mensuplarını ele alan 56 makalenin yayımlandığı ve bunlar içerisinde 24 makalenin MUFAD'da, 13 makalenin MÖDAV'da, 11 makalenin BAKIŞ'ta, 6 makalenin SDÜ İİBF Dergisi'nde ve birer makalenin de MAKÜ SBE Dergisi ve AKÜ İİBF Dergisi'nde yayımlandığı görülmektedir. Dolayısıyla %42,9 oranla tüm makalelerin yarısına yakınının MUFAD'da yayımlandığı söylenebilir. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi'nde ise 2010-2016 döneminde söz konusu alanda hiç makale yayımlanmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla çalışmanın bundan sonraki aşamasında bu iki dergi dikkate alınmayacaktır. Aşağıdaki grafik, makalelerin dergilerdeki dağılımını daha net bir şekilde göstermektedir.

Grafik 1: Muhasebe Meslek Mensuplarını Ele Alan Makalelerin Dağılımı

Belirlenen akademik dergilerde muhasebe meslek mensuplarını ele alan makalelerin yıllara göre dağılımı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Makalelerin Dergilerde Yayımlanma Yıllarına Göre Sınıflandırılması

Sıra No	Dergi Adı	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOPLAM
1	MUFAD	3	1	5	2	6	2	5	24
2	MÖDAV	-	4	1	-	2	3	3	13
3	BAKIŞ	2	2	3	1	1	2	-	11
4	SDÜ İİBF Dergisi	-	-	3	-	2	-	1	6
5	MAKÜ SBE Dergisi	-	-	-	1	-	-	-	1
6	AKÜ İİBF Dergisi	-	-	-	-	1	-	-	1
	TOPLAM	5	7	12	4	12	7	9	56

Tablo 3'e göre meslek mensuplarını ele alan makaleler açısından MUFAD'da 6 makale ile en fazla 2014 yılında yayın yapıldığı görülmektedir, en az yayın ise 2011 yılında 1 makale ile gerçekleşmiştir. Bunun yanında MÖDAV'da 4 makale ile en fazla 2011 yılında; BAKIŞ ve SDÜ İİBF Dergisi'nde üçer makale ile en fazla 2012 yılında yayın yapılmıştır. 2013 yılında MAKÜ SBE Dergisi ve 2014 yılında AKÜ İİBF Dergisi'nde ise birer makale yayımlanmıştır.

Belirlenen dergilerde 2010-2016 döneminde muhasebe meslek mensuplarını ele alan makaleler incelendiğinde, Tablo 4'te verildiği şekliyle 11 başlık halinde bir sınıflandırma ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4: Makalelerin Sınıflandırılması

Sıra No	Makale Konuları
1	UFRS/TMS (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları / Türkiye Muhasebe Standartları)
2	Mesleki Tükenmişlik - İş Tatmini - Stres
3	Meslek Mensuplarının Sorunları
4	Meslek Etiği
5	Muhasebecinin Diğer Kişisel Durumları

6	İç Kontrol – Hata - Hile
7	Eğitim Kurumları ve Öğrenciler
8	6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu
9	Mesleğin Geliştirilmesi ve Muhasebecinin Mesleğe Bakışı
10	Diğer Konulara Meslek Mensuplarının Bakış Açıları
11	Diğer Konular

Bazı makalelerde mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konuları birbiriyle ilişkili olarak araştırıldığı için “Mesleki Tükenmişlik - İş Tatmini - Stres” şeklinde bütün olarak değerlendirilmiştir. Bunun yanında iç kontrol, hata ve hile konuları da aynı sebeple birlikte sınıflandırılmıştır. “Muhasebecinin Diğer Kişisel Durumları” maddesi içerisinde meslek mensubunun yabancılaşma düzeyi, dikkate aldıkları değerler, duygusal zeka düzeyi ve mesleki yargıda bulunabilmelerine ilişkin makaleler bir arada değerlendirilmiştir. “Diğer Konulara Meslek Mensuplarının Bakış Açıları” içerisinde, kazanç yönetimine ve bağımsız denetime meslek mensuplarının bakış açıları değerlendirilmiştir. “Diğer Konular” maddesinde ise hiçbir maddeyle ilişkilendirilemeyen konular bir arada incelenmiştir.

Yukarıdaki sınıflandırmadan yola çıkılarak hangi konuda ve hangi dergide yıllar itibarıyla kaç makale yayımlandığına ilişkin bilgiler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: İşlenen Konuların Dergilerdeki Sayılarına Göre Makalelerin Sınıflandırılması

Makale Konuları	MUFAD	MÖDAV	BAKIŞ	SDÜ İİB Dergisi	MAKÜ SBE Dergisi	AKÜ İİBF Dergisi	TOPLAM
UFRS/TMS	5	3	4	-	-	-	12
Mesleki Tükenmişlik - İş Tatmini - Stres	3	3	1	2	1	1	11
Meslek Mensuplarının Sorunları	2	-	3	2	-	-	7
Meslek Etiği	5	1	-	-	-	-	6
Muhasebecinin Diğer Kişisel Durumları	-	3	-	1	-	-	4
İç Kontrol - Hata - Hile	-	1	1	1	-	-	3
Eğitim Kurumları ve Öğrenciler	1	1	-	-	-	-	2
6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu	2	-	-	-	-	-	2
Mesleğin Geliştirilmesi ve Muhasebecinin Mesleğe Bakışı	1	-	1	-	-	-	2
Diğer Konulara Meslek Mensuplarının Bakış Açıları	2	-	-	-	-	-	2
Diğer Konular	3	1	1	-	-	-	5
TOPLAM	24	13	11	6	1	1	56

Söz konusu dergilerdeki çalışmaların konularına bakıldığında en fazla yayın, 12 makale ile UFRS/TMS konusunda yapılmıştır. Sonrasında 11 makale ile mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres, 7 makale ile meslek mensuplarının sorunları, 6 makale ile meslek etiği gelmektedir. Muhasebecinin diğer kişisel durumlarına ilişkin 4 makale yayımlanırken; iç kontrol, hata ve hile hakkında 3 makale; diğer konularda ise 5 makale yayımlandığı görülmektedir. Bunun yanında, konuların dergilerde işlenme sayılarına göre yapılan dağılıma bakıldığında UFRS/TMS konusunda 5 makale ile MUFAD’da; mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konusunda 3’er makale ile MUFAD ile MÖDAV’da; meslek mensuplarının sorunları konusunda 3 makale ile BAKIŞ’ta; meslek etiği konusunda 5 makale ile MUFAD’da; muhasebecinin diğer kişisel durumları konusunda 3 makale ile MÖDAV’da en

fazla yayın yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu hakkındaki 2 makale ile diğer konulara meslek mensuplarının bakış açıları hakkında yayımlanan 2 makalenin sadece MUFAD'da yayımlanması dikkat çekmektedir. Dolayısıyla MUFAD, muhasebecinin diğer kişisel durumları ile iç kontrol, hata ve hile konuları haricindeki tüm konularda yayımlanan makaleleri barındırması açısından muhasebe meslek mensuplarını ele alan en fazla konu çeşitliliğine sahip dergi konumundadır. Mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konusu ise tüm dergilerde araştırılan tek konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

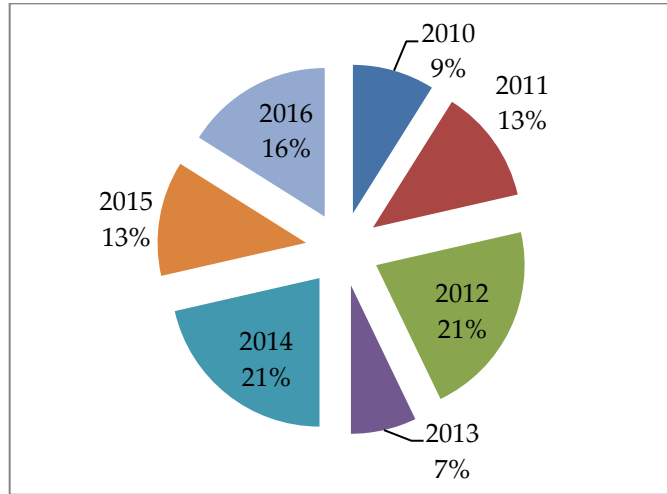
Belirlenen konular hakkında yayımlanan makalelerin yıllar itibariyle dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Makalelerde İşlenen Konuların Yıllar İtibariyle Dağılımı

Makale Konuları	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOPLAM
UFRS/TMS	-	1	4	3	2	1	1	12
Mesleki Tükenmişlik - İş Tatmini - Stres	-	2	1	1	4	1	2	11
Meslek Mensuplarının Sorunları	1	1	2	-	1	1	1	7
Meslek Etiği	2	1	-	-	1	2	-	6
Muhasebecinin Diğer Kişisel Durumları	-	-	1	-	1	-	2	4
İç Kontrol - Hata - Hile	-	-	1	-	-	1	1	3
Eğitim Kurumları ve Öğrenciler	-	-	-	-	1	1	-	2
6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu	-	-	2	-	-	-	-	2
Mesleğin Geliştirilmesi ve Muhasebecinin Mesleğe Bakışı	1	-	1	-	-	-	-	2
Diğer Konulara Meslek Mensuplarının Bakış Açılı	-	-	-	-	1	-	1	2
Diğer Konular	1	2	-	-	1	-	1	5
TOPLAM	5	7	12	4	12	7	9	56

Tablo 6'ya göre UFRS/TMS konusunda 4 makale ile 2012; mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konusunda 4 makale ile 2014; meslek mensuplarının sorunları konusunda 2 makale ile 2012; meslek etiği konusunda her birinde 2 makale ile 2010 ve 2015; muhasebecinin diğer kişisel durumları konusunda 2 makale ile 2016 en fazla yayın yapılan yıllar olarak görülmektedir. Ayrıca iç kontrol, hata ve hile konusunda 2012, 2015 ve 2016 yıllarında; eğitim kurumları ve öğrenciler konusunda 2014 ve 2015 yıllarında; mesleğin geliştirilmesi ve muhasebecinin mesleğe bakışı konusunda 2010 ve 2012 yıllarında ve diğer konulara meslek mensuplarının bakış açıları konusunda 2014 ve 2016 yıllarında birer makale yayımlanmıştır. 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu konusu ise 2 makale ile sadece 2012 yılında incelenmiştir.

Bunun yanında 12 makale ile en fazla 2012 ve 2014 yıllarında meslek mensuplarını ele alan yayın yapılmıştır. Sonrasında ise 9 makale ile 2016 yılı gelmektedir. En az yayın yapılan yıl ise 4 makale ile 2013'tür. Yıllara göre meslek mensuplarını ele alan makale sayıları Grafik 2'de yüzdeler halinde daha net görülmektedir.

Grafik 2: Yıllar İtibariyle Yayımlanan Makalelerin Dağılımı

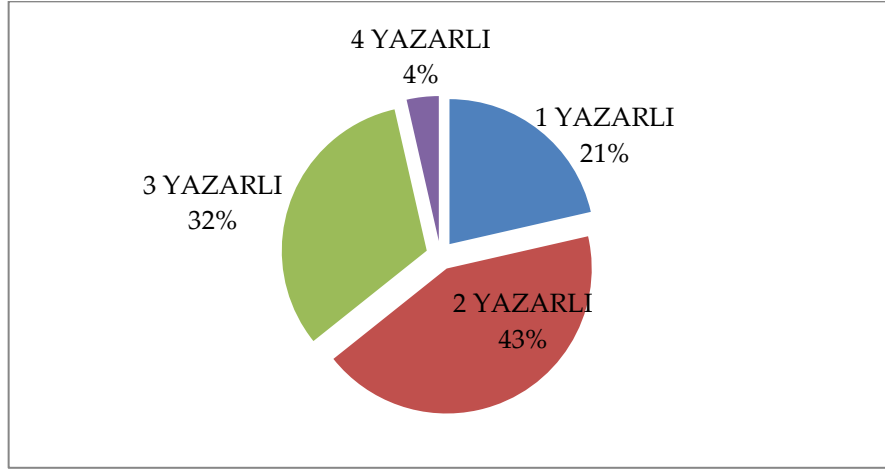
Grafik 2’de görüldüğü gibi en fazla yayın 2012 ve 2014 yıllarında %21 seviyesindedir. En az yayın ise 2013 yılındadır ve %7 olarak gerçekleşmiştir.

Akademik çalışmalardaki yazar sayıları, söz konusu alanda kaç akademisyenin çalıştığına dair bir gösterge olarak kullanılabilir. Dolayısıyla Tablo 7’de makaleler yazar sayılarına göre sınıflandırılmıştır.

Tablo 7: Yazar Sayılarına Göre İlgili Makaleler

Makale Konuları	1 Yazarlı	2 Yazarlı	3 Yazarlı	4 Yazarlı
UFRS/TMS	3	5	4	-
Mesleki Tükenmişlik - İş Tatmini - Stres	3	6	1	1
Meslek Mensuplarının Sorunları	1	5	1	-
Meslek Etiği	1	4	1	-
Muhasebecinin Diğer Kişisel Durumları	-	1	2	1
İç Kontrol - Hata - Hile	1	1	1	-
Eğitim Kurumları ve Öğrenciler	1	-	1	-
6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu	1	-	1	-
Mesleğin Geliştirilmesi ve Muhasebecinin Mesleğe Bakışı	1	1	-	-
Diğer Konulara Meslek Mensuplarının Bakış Açıları	-	-	2	-
Diğer Konular	-	1	4	-
TOPLAM	12	24	18	2

Tablo 7’ye göre meslek mensuplarını ele alan makalelerde 24 yayın ile en fazla iki yazarlı çalışma gerçekleşmiştir. Bunun yanında konular açısından bakılacak olursa mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konusunda 6 makalenin 2 yazarlı olarak yayımlandığı görülmektedir. Tek yazarlı makalelerin ise her birinden 3 yayın ile UFRS/TMS ile mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres konularında yazılması dikkat çekmektedir. Yazar sayılarının dağılımıyla ilgili olarak Grafik 3 hazırlanmıştır.

Grafik 3: Makalelerdeki Yazar Sayılarının Dağılımı

Grafik 3'e göre 2 yazarlı makalelerin oranı %43 iken, 3 yazarlı olanlar %32 ve tek yazarlı olanlar %21 seviyesindedir.

Söz konusu makalelerin yazarlarının çalıştıkları kurumlara göre sıralaması ise Tablo 8 ve Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 8: Yazarların Kurumlarına Göre Sınıflandırılması

Çalıştıkları Kurum Adı	Kurumlara Göre Makale Sayıları
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	8
Süleyman Demirel Üniversitesi	5
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	4
Akdeniz Üniversitesi	3
Dokuz Eylül Üniversitesi	3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	3
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	3
Balıkesir Üniversitesi	2
Bozok Üniversitesi	2
Dumlupınar Üniversitesi	2
Erciyes Üniversitesi	2
Erzincan Üniversitesi	2
İnönü Üniversitesi	2
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2
Pamukkale Üniversitesi	2
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1
Adıyaman Üniversitesi	1
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	1
Atatürk Üniversitesi	1
Beykent Üniversitesi	1
Boğaziçi Üniversitesi	1
Bülent Ecevit Üniversitesi	1
Cumhuriyet Üniversitesi	1

Tablo 9: Yazarların Kurumlarına Göre Sınıflandırılması (Tablo 8'in Devamı)

Çalıştıkları Kurum Adı	Kurumlara Göre Makale Sayıları
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1
Ege Üniversitesi	1
Fatih Üniversitesi	1
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1
İstanbul Arel Üniversitesi	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	1
Kâtip Celebi Üniversitesi	1
Namık Kemal Üniversitesi	1
Niğde Üniversitesi	1
Ordu Üniversitesi	1
Sakarya Üniversitesi	1
Selçuk Üniversitesi	1
Şırnak Üniversitesi	1
Tiran Üniversitesi	1
Uludağ Üniversitesi	1
Uşak Üniversitesi	1
Yalova Üniversitesi	1
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1
Yıldız Teknik Üniversitesi	1
SMMM	3

Yukarıdaki tablolara göre meslek mensuplarını ele alan makaleler hakkında en fazla çalışma yapan öğretim elemanı, 8 makale ile MAKÜ'de bulunmaktadır. Sonrasında ise 5 yazarla SDÜ, 4 makale ile Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi gelmektedir. Bunun yanında serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) olarak makale yazımında katkıda bulunanların yer aldığı makale sayısı ise 3 olarak belirlenmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarını ele alan makalelerde hangi illerin incelendiği ve kaç makalede söz konusu incelemenin gerçekleştirildiğini gösteren tablolar aşağıda verilmiştir.

Tablo 10: Makalelerde İncelenen İller

Sıra No	Çalışma Kapsamı	MUFAD	MÖDAV	BAKIŞ	SDÜ İİBF Dergisi	MAKÜ SBE Dergisi	AKÜ İİBF Dergisi	TOPLAM
1	ANKARA	4	1	1	-	-	-	6
2	ANTALYA	1	4	-	-	1	-	6
3	BURDUR	1	2	1	1	1	-	6
4	ERZURUM	3	1	2	-	-	-	6
5	İSTANBUL	4	1	-	1	-	-	6
6	İZMİR	2	2	1	1	-	-	6
7	BURSA	3	1	1	-	-	-	5
8	ISPARTA	1	2	1	-	1	-	5
9	BALIKESİR	3	-	1	-	-	-	4

Tablo 11: Makalelerde İncelenen İller (Tablo 10'un Devamı)

Sıra No	Çalışma Kapsamı	MUFAD	MÖDAV	BAKIŞ	SDÜ İİBF Dergisi	MAKÜ SBE Dergisi	AKÜ İİBF Dergisi	TOPLAM
10	ESKİŞEHİR	3	1	-	-	-	-	4
11	KAYSERİ	1	2	1	-	-	-	4
12	KONYA	2	2	-	-	-	-	4
13	DENİZLİ	-	2	-	1	-	-	3
14	KÜTAHYA	2	1	-	-	-	-	3
15	SAKARYA	3	-	-	-	-	-	3
16	SAMSUN	1	1	1	-	-	-	3
17	UŞAK	3	-	-	-	-	-	3
18	AYDIN	1	-	1	-	-	-	2
19	BİLECİK	1	-	-	1	-	-	2
20	BİNGÖL	2	-	-	-	-	-	2
21	ÇANAKKALE	1	1	-	-	-	-	2
22	ÇORUM	2	-	-	-	-	-	2
23	KOCALI	1	1	-	-	-	-	2
24	MALATYA	1	1	-	-	-	-	2
25	ŞANLIURFA	2	-	-	-	-	-	2
26	YALOVA	1	-	-	1	-	-	2
27	YOZGAT	1	-	-	1	-	-	2
28	ZONGULDAK	2	-	-	-	-	-	2
29	ADANA	-	1	-	-	-	-	1
30	AKSARAY	1	-	-	-	-	-	1
31	BOLU	1	-	-	-	-	-	1
32	DİYARBAKIR	-	1	-	-	-	-	1
33	DÜZCE	1	-	-	-	-	-	1
34	EDİRNE	1	-	-	-	-	-	1
35	ELAZIĞ	-	-	1	-	-	-	1
36	GAZİANTEP	-	1	-	-	-	-	1
37	İÇEL	-	1	-	-	-	-	1
38	KARAMAN	-	1	-	-	-	-	1
39	KIRKLARELİ	1	-	-	-	-	-	1
40	MANİSA	1	-	-	-	-	-	1
41	MUĞLA	-	-	-	-	-	1	1
42	NEVŞEHİR	1	-	-	-	-	-	1
43	SİVAS	1	-	-	-	-	-	1
44	TEKİRDAĞ	1	-	-	-	-	-	1
45	TRABZON	-	1	-	-	-	-	1
46	TÜRKİYE	5	1	1	-	-	-	7
47	ARNAVUTLUK	1	-	-	-	-	-	1

Tablo 10 ve 11 incelendiğinde muhasebe meslek mensuplarını ele alan makaleler içerisinde Türkiye genelini kapsayan 7 çalışmanın yayımlandığı görülmektedir. İller bazında ise Türkiye'deki 45 ilde çalışma yapıldığı ve en fazla yayına konu olan illerin, her birinde 6

makale ile Ankara, Antalya, Burdur, Erzurum, İstanbul ve İzmir olduğu belirlenmiştir. Sonraki sırada ise her birinde 5 makale ile Bursa ve Isparta gelmektedir. Bunun dışında Arnavutluk'ta yapılan 1 çalışma bulunmaktadır. Bunun yanında, farklı illerde yapılan çalışmalar açısından dergiler incelendiğinde MUFAD'da en fazla sayıya ulaşıldığı ve 36 ilin incelendiği görülmektedir. Sonraki sırada ise MÖDAV 23 ili, BAKIŞ 11 ili, SDÜ İİBF Dergisi 7 ili, MAKÜ SBE Dergisi 3 ili ve AKÜ İİBF Dergisi 1 ili incelemeye dahil eden makale barındırmaktadır. Ayrıca Türkiye genelini kapsayan 5 çalışma ile MUFAD ilk sıradayken MÖDAV ve BAKIŞ'ın ise birer makalesi bulunmaktadır.

Yazarların meslek mensuplarını ele alan çalışmalardaki sayıları açısından yapılan inceleme Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12: Makalelerdeki Toplam Yazar Sayıları

Dergi İsimleri	MUFAD	MÖDAV	BAKIŞ	SDÜ İİBF Dergisi	MAKÜ SBE Dergisi	AKÜ İİBF Dergisi	TOPLAM
Toplam Yazar Sayıları	43	30	21	11	4	3	112

Her bir makaledeki yazarların isimleri alınıp birden fazla eserde aynı yazarın bulunması durumuna dikkat edilerek yapılan liste sonucunda MUFAD'da 43, MÖDAV'da 30, BAKIŞ'ta 21, SDÜ İİBF Dergisi'nde 11, MAKÜ SBE Dergisi'nde 4 ve AKÜ İİBF Dergisi'nde 3 yazarın muhasebe meslek mensuplarını ele alan makalelerin hazırlanmasında katkı sağladığı, dolayısıyla toplamda 112 araştırmacının söz konusu alanda çalışma yaptığı belirlenmiştir.

SONUÇ

Muhasebe meslek mensuplarını çalışmalarına dahil eden akademik yayınların seyrini incelemek adına gerçekleştirilen bu çalışmanın en önemli kısıtı, belirlenen dergiler ve belirlenen dönemdir. 2010-2016 dönemini kapsayan bu çalışmada MAKÜ öğretim üyelerinin, akademik çalışmalarının yayımlanmasında tercih ettikleri dergiler dikkate alınmıştır.

Çalışmada dikkat çeken en önemli husus, belirlenen dergiler içerisinde üniversiteler tarafından yayımlanan dergilerde meslek mensuplarının çok az sayıda çalışmaya dâhil edilmesidir ki bu sayı, toplam 56 makalede 8'dir. Dolayısıyla mesleğin uygulayıcıları olan meslek mensuplarının üniversiteler bünyesindeki dergilerde yeterince ele alınmadığı söylenebilir.

Söz konusu alanda çalışmaları bulunan, Türkiye'deki 42 üniversiteden akademisyenler arasında 8 yazarla MAKÜ'nün ilk sırada yer aldığı görülmektedir. İkinci sırada ise 5 yazarla Süleyman Demirel Üniversitesi gelmektedir.

Dergiler içerisinde söz konusu alanda en fazla makale yayımlayan dergi 24 makale ile MUFAD olurken, ikinci sırayı 13 makale ile MÖDAV almıştır ve bu iki dergideki makaleler, toplam yayınların %66'sını oluşturmaktadır.

Yayınların yoğunlaştığı yıllara bakıldığında her birinde 12 makale ile 2012 ve 2014 yılları karşımıza çıkmaktadır. Buna karşılık 2013 yılı ise en az yayın yapılan yıl konumundadır.

Konular açısından bakıldığında meslek mensuplarını ele alan makalelerde en fazla UFRS/TMS incelenmiştir. Hemen ardından ise mesleki tükenmişlik, iş tatmini ve stres gelmektedir. Bunun yanında UFRS/TMS konusunun en fazla 2012 yılında incelendiği görülmektedir.

Türkiye geneli çalışmalar hariç tutulduğunda, incelenen iller bazında 81 ilin 45'inde çalışma yapıldığı belirlenmiştir. Bunun yanında bir çalışmanın da Arnavutluk'ta yapıldığı görülmektedir.

Son olarak söz konusu alanda ve belirlenen dergilerde yayımlanan makaleler dikkate alındığında toplam 112 araştırmacının katkıda bulunduğu ve bunlardan 18 araştırmacının üniversite dergilerinde yayın yaptığı belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

Akbulut, H., Pekkaya, M. & Aksakaloğlu, H. (2014), "Meslek Mensuplarının Bakış Açısıyla Ticaret Meslek Liselerindeki Muhasebe Eğitimi: Bursa İli Üzerine Bir Uygulama", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 62, Nisan, 73-92.

Akın, O. & Onat, O.K. (2016), "Modern Maliyet Yönetimi Teknikleri ve 2000-2014 Döneminde Bu Teknikleri Ele Alan Lisansüstü Tezlere Dair Bir Değerlendirme", Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 3(5), Bahar, 6-15.

Akın, O. & Özdaşlı K. (2014), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Faaliyetlerinde Uymaları Gereken Etik İlkelere Uyma Düzeyine Yönelik Meslek Mensupları İle Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Algıları", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 63 Temmuz, 59-74.

Arsoy, A.P. & Bora, T. (2012), "KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 56, Ekim, 17-28.

Boyar, E. & Güngörmüş, A.H. (2016), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Proaktif Kişilik Özelliklerinin, Kariyer Memnuniyeti İle UFRS' ye Bakış Açuları ve Bilgi Düzeyleri Üzerine Etkisi", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 70, Nisan, 55-66.

Dalğar, H. (2012), "İşletmelerin Muhasebe Departmanlarında Hata ve Hileleri Önlemeye Yönelik İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması: Bir Vaka Çalışması", Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 14(3), 129-155.

Erdoğan, S., Solak, B. & Gönen, S. (2016), "Türkiye'de KOBİ'lerin Kazanç Yönetim Uygulamalarına Yönelik Muhasebe Meslek Mensuplarının Bakış Açuları Üzerine Bir Araştırma", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 71, Temmuz, 49-66.

Gürel, E.B.B. & Gürel, E. (2015), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Tükenmişlik Düzeyinin Yaşam Doyumu Üzerine Etkisi: Aydın İli Örneği", Muhasebe ve Denetime Bakış, 14(44), Ocak, 37-47.

Hacıhasanoğlu, T. & Karaca, N. (2014), "Bağımsız Çalışan Muhasebe Meslek Mensuplarının ve Muhasebe Çalışanlarının Tükenmişlik, İş Tatmini ve Stres Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması", Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi, 19(4), 153-170.

Heybeli, B., Kayıhan, B. & Tepeli, Y. (2014), “ Muhasebe Meslek Mensuplarının İş Tatmin Düzeylerinin Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi: Muğla İli Örneği”, Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi, 16(2), Aralık, 155- 165.

İbicioğlu, H., Özdaşlı, K., Dalğar, H. & Yılmaz, T. (2013), “Muhasebe Meslek Mensuplarının İçsel ve Dışsal Motivasyon Düzeylerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(9), Güz, S. 93-105.

Kaplanoğlu, E. (2014), “Mesleki Stresin Temel Nedenleri Ve Muhtemel Sonuçları: Manisa İlindeki SMMM’ler Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 64, Ekim, 131-150.

Karcioğlu, R. & Yazarkan, H. (2011), “Muhasebe Meslek Mensuplarının Faaliyetleri Sırasında Kamu Kurumlarında Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Ampirik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 11(34), Nisan, 1-12.

Otlu, F. & Durmuş, F. (2010), “Muhasebe Meslek Mensuplarının Muhasebe Mesleğine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi ve Elazığ İli Uygulaması”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 10(31), Mayıs, 77-92.

Özulucan, A., Bengü, H. & Özdemir, F.S. (2010), “Muhasebe Meslek Mensuplarının Güncel Sorunları, Uygulamada Karşılaştıkları Yetersizlikler ve Meslek Odalarından Beklentilerinin Unvanları ve Mesleki Deneyim Süreleri Yönüyle İncelenmesi: Türkiye Genelinde Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 10(31), Mayıs, 41-64.

Tekşen, Ö., Coşkun, A. & Dalğar, H. (2011), “Muhasebe Bilgi Sisteminde Bilgi Güvenilirliğinin İncelenmesi Göller Bölgesinde Faaliyette Bulunan Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 10(33), Ocak, 99-118.

Ulusan, H., Eren, E. & Köylü, Ç. (2012), “6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK)’nın Muhasebe ve Denetim Uygulamalarına Getirdiği Yenilikler Üzerine Bir Araştırma”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı: 55, Temmuz, 11-34.

Yıldırım, S. & Güney, S. (2012), Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin Genel Sorunları: Erzurum İli Örneği”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 12(36), Nisan, 35-48.

Yürekli, E. & Uyar, S. (2016), “Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik Açısından Mesleki Yargı”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 18 (Özel Sayı-1), 781-812.